

Motion till riksdagen 2007/08:Fö10

av **Gunilla Wahlén m.fl. (v)**
med anledning av prop. 2007/08:56

Multilateralt samarbete om strategiska flygtransporter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår regeringens proposition 2007/08:56.

Motivering

Regeringen föreslår i sin proposition att Sverige ska ansluta sig till det multilaterala samarbetet om strategiska flygtransporter (SAC). Syftet med ett svenskt deltagande är att tillfredsställa det långsiktiga behovet av en strategisk flygtransportförmåga. Vänsterpartiet anser att Sverige inte bör ansluta sig till detta samförståndsavtal.

Initiativet till SAC kommer från Nato. Förutom Sverige och Finland är de övriga länder som är aktuella för ett deltagande i SAC Natoländer. Dessutom sker anskaffning och förvaltning av flygplan och kringutrustning med stöd av Nato via dess organisationsenheter Nato Airlift Management Organization och Nato Airlift Management Agency (Namo>Nama). Sverige bör, som ett militärt alliansfritt land, inte förstärka sitt samarbete med Nato.

Flygplanen till SAC-samarbetet upphandlas genom amerikanska myndigheter i enlighet med den amerikanska exportlagstiftningen. Ett plan levereras dessutom från det amerikanska flygvapnet. Alla de tre C17-planen ska stationeras i Ungern och vara ungerska statsluftfartyg. De ska registreras och certifieras i enlighet med ungersk lagstiftning. I skrivelsen framkommer det inte om regeringen har gjort någon riskanalys av det faktum att hela den strategiska transportkapaciteten är stationerad på en och samma plats.

I de fall prioritering i nyttjandet av flygplanen måste göras kommer USA, med störst volym flygtid, att prioriteras. Dessutom kommer Sverige inte att ha möjlighet att påverka hur andra länder inom SAC använder flygplanen eftersom det är varje stats egen angelägenhet. Sveriges tradition av neutralitet innebär en rad förpliktelser som gör Sverige lämpat som en fredsbevarande

Fel! Okänt namn på

kraft. Ett 30-årigt avtal med Nato och USA genom SAC skulle göra Sverige mindre trovärdigt internationellt och försvåra vårt arbete.

Sveriges syfte med att delta i SAC är bl.a. att kunna fullfölja sitt åtagande i EU:s stridsgruppskoncept. Medan länder som Tjeckien, Ungern och Bulgarien har bedömt sitt behov av flygtimmar per år till mellan 40 och 65 stycken har Sverige skrivit avtal på 550 timmar. Dessutom gör regeringen bedömningen att om en maximal insats ska genomföras med den nordiska stridsgruppen (NBG) är det enskilda behovet av flygtid betydligt större. Det framgår inte av skrivelsen varför Sverige skiljer sig så markant från övriga länder angående antalet flygtimmar.

Vänsterpartiet anser att Sverige inte bör fortsätta att bidra till EU:s militarisering. Unionens säkerhetsstrategi innebär militära lösningar på kriser och det stämmer inte överens med Sveriges traditionella säkerhets- och utrikespolitik som bygger på neutralitet, fredliga lösningar och stöd till FN.

Finansiering

Sverige har redan undertecknat SAC-avtalet med förbehåll för riksdagens godkännande. Regeringen föregriper på så vis Försvarsberedningen samt andra militärstrategiska arbeten som pågår.

SAC-samarbetet innebär att varje deltagande stat är skyldig att bidra med personal i proportion till anmälda flygtimmar. En svensk militär bemanning på ca 25 personer kommer således att permanent stationeras i Ungern för att uppfylla denna uppgift.

Avtalet som regeringen förslår att riksdagen ska godkänna sträcker sig över 30 år och omfattar en driftskostnad på ca 200 miljoner kronor per år. Sedan tillkommer en kostnad på ca 1 450 miljoner kronor för de första fyra åren. Sveriges sammanlagda kostnad för SAC-avtalet blir därmed ca 7 450 miljoner. Huvuddelen av beloppen ska betalas oavsett om någon flygtid utnyttjas.

Vänsterpartiet anser att detta är en orimlig kostnad. Vi ser inte hur avtalet ska finansieras och efterfrågar en prisjämförelse med andra alternativa lösningar.

Vänsterpartiet motsätter sig även att ingå ett avtal som sträcker sig över en så lång tidsperiod. Om situationen förändras och Sverige vill bryta avtalet kan det bli dyrt eftersom vi blir skyldiga att stå för alla direkta kostnader som uppstår i samband med utträdet. Riksdagen bör därför avslå regeringens proposition 2007/08:56 Multilateralt samarbete om strategiska flygtransporter.

Stockholm den 28 mars 2008

Gunilla Wahlén (v)

Marianne Berg (v)

Hans Linde (v)

Alice Åström (v)

Amineh Kakabaveh (v)

Lena Olsson (v)